Kosmische drang tot evolutie

13 januari 1967
lezing 149

“Gegroet, liefste vrienden. Wees gezegend, ieder van jullie. Een brede stroom van goddelijke kracht en zegeningen doordringt en omgeeft jullie, sterk en krachtig. Wees er opmerkzaam op, stem er op af en je zult hem ontwaren als een realiteit. Met behulp hiervan zal een diepgaand begrip van deze lezing je opnieuw in staat stellen een stap voorwaarts te zetten op je pad naar het vinden van jezelf.

Er is een grote kracht werkzaam in het manifeste heelal waarin jullie leven, een drang, een aantrekkingskracht, die deel uitmaakt van het scheppend beginsel. Aangezien ieder individueel bewustzijn deel is van datzelfde scheppend beginsel en als het ware van dezelfde substantie is gemaakt, moet deze kracht in ieder menselijk individu aanwezig zijn. Deze kracht is gericht op eenwording, zoals het meestal wordt genoemd. Maar deze woorden verliezen na enige tijd hun betekenis. Wat betekent eenwording echt? Wat betekent eenwording met het goddelijk deel in jezelf werkelijk? Wat betekent eenwording met een ander mens? Hoe is dit van toepassing op een mens, die in deze wereld leeft?

Allereerst gaat het in het hele evolutieplan om eenwording, om het bij elkaar brengen van individueel bewustzijn, want alleen zo kan afgescheidenheid opgegeven worden. Eenwording met een abstract idee, met een ontastbare God of als verstandelijk proces is niet echt eenwording. Alleen het werkelijke contact van de ene mens met de ander brengt in de hele persoonlijkheid die voorwaarden tot stand, die eerste vereisten zijn voor ware innerlijke vereniging en eenheid. Daarom manifesteert deze drang zich met een geweldige kracht, die de mens naar anderen toe drijft en afgescheidenheid pijnlijk en leeg maakt. Daarom is levenskracht niet alleen doordrongen van aantrekking naar anderen, maar ook van opperst genot. Leven en genot zijn één. Onlust is misvorming van de levenskracht en komt voort uit het weerstreven van het scheppend beginsel. Leven, genot, contact met anderen, eenheid met anderen zijn het doel van

het kosmisch plan.

De aantrekkingskracht heeft tot doel de mens uit zijn afzondering te halen. Hij voert naar contact en versmelten. Deze kosmische kracht volgen en erin meegaan is dus gelukzalig, opwindend en ook vredig. Het individuele bewustzijn zet zich echter af tegen deze kracht. Het verzet zich tegen die aantrekking op grond van het waanidee dat het vernietigd zal worden door eraan toe te geven. Zo brengt de mens zichzelf in de paradoxale positie dat hij gelooft dat leven voortkomt uit het weerstreven van datzelfde leven.

Het gevolg daarvan is dat de mens in een zeer diep conflict leeft, dat verder gaat dan de psychologische redenen en motieven die in de loop van het zelfonderzoek gevonden worden. Al deze redenen hebben op zich wel een betrekkelijke geldigheid. Ze kunnen misschien het gevolg zijn van vroege negatieve ervaringen, van verkeerde interpretatie van gebeurtenissen en hun betekenis in de kindertijd, of van pijn en angst die iemand niet goed begrepen en verwerkt heeft. Dit alles is waar en moet ook onderzocht worden om een dieper, universeel metafysisch conflict onder ogen te zien, het conflict dat ik hier ter sprake breng. Dat is er omdat deze aantrekkingskracht niet kan worden uitgeschakeld. Het is de evolutiekracht zelf, die de levende werkelijkheid is in al wat leeft en ademt. Hij doordringt ieder deeltje van wat bestaat en moet dus ook in de diepste psyche van mensen aanwezig zijn, of hij het zich bewust is of niet.

De keerzijde van dit conflict is angst voor en verzet tegen deze drang. Op die manier zet de persoonlijkheid zich af tegen de natuurlijke stroom. Naarmate de mens bewust of onbewust meent dat het doel en de richting van de levenskracht vernietiging is, zal hij zich angstig en krachtig tegen het leven zelf verzetten. Dit is de allerdiepste reden voor de misvattingen van de mens en zijn onechte angsten en schuldgevoelens, zijn negativiteit en destructiviteit. Diep van binnen weet hij dat hij de grootste van de spirituele krachten en dus het levensproces zelf wantrouwt. Dit bevestigt een diepe schuld die dikwijls op oppervlakkige niveaus tot uitdrukking komt in onterechte schuldgevoelens die hij niet los kan laten.

Dit conflict komt in de praktijk tot uitdrukking in angst voor zijn diepste instincten zodat de mens zich nooit kan ontspannen en de controle over zichzelf los kan laten. Aangezien hij deel is van het leven dat hij niet vertrouwt, moet hij ook zijn eigen diepste zelf wantrouwen. Dat is het waarom de mens aanneemt, beweert en volhoudt, dat er een scheiding is

tussen lichaam en geest en hierom wordt het dualistische idee van generatie op generatie in stand gehouden. De mens schijnt juist in deze scheiding zijn redding te vinden, omdat hij daardoor kan rechtvaardigen dat hij het levensbeginsel, zoals het in hemzelf tot uitdrukking komt, afwijst. Zo bestempelt hij dat wat hij vreest als gevaarlijk en vernietigend, als slecht en verkeerd, terwijl hij beweert dat het ontkennen van zijn eigen aard juist en goed is. Hij rechtvaardigt deze irrationele houding door te wijzen op de meest misvormde uitingen van het levensbeginsel en de genotstroom, alsof dat bewijzen zijn van hun slechtheid. Zo gaat hij eeuwenlang door met preken dat het lichaam zondig is, in de veronderstelling dat de geest het tegenovergestelde van het lichaam en zijn krachten is en dus goed.

Het is onjuist om te zeggen dat de moeilijkheden van de mens voortkomen uit deze misvatting en deze tragische dwaling, die hij als uiteindelijke waarheid en spiritualiteit huldigt. Het is juister wanneer je stelt dat deze misvatting het product is van dit diepe spirituele conflict dat de mens ertoe brengt een deel van het grote spirituele levensbeginsel te beschouwen als het tegengestelde van wat het werkelijk is.

Misbruik van deze machtige kracht bewijst helemaal niet dat hij innerlijk geaccepteerd en vertrouwd wordt. Het is veeleer één variant van de strijd die volgt wanneer het leven dwars tegen zijn eigen natuur ingaat. Wanneer een mens zich enerzijds naar anderen toegetrokken voelt en zijn natuurlijke instincten accepteert, maar anderzijds juist voor deze beweging terugdeinst, dan ontstaan gevoelens van gebrek, leegte, zinloosheid en verspilling. Dat wordt dan vaak overgecompenseerd in een blind, opstandig en verwrongen misbruik van deze krachten. En dat leidt tot vreugdeloze ervaringen en schijnt het gevoel te rechtvaardigen dat de wereld slecht en gevaarlijk is. Dit is werkelijk een strijd en een conflict op leven en dood. Want daar lijkt het allemaal op.

Er is heel veel variatie in de manier waarop en de mate waarin dit conflict in individuen tot uitdrukking komt. Maar één ding is zeker: hoe groter het conflict en hoe sterker de tegengestelde krachten - meegaan met of ingaan tegen de kosmische kracht - hoe meer pijn en problemen er bestaan in de mens. Als hij zich niet vrijelijk op het diepste niveau van zijn wezen kan laten meegaan met de kosmische stroom, moet hij die stroom in zichzelf misvormen. Omdat hij deze kosmische kracht niet vertrouwt en zich er tegen verzet, en omdat diezelfde kracht in zijn eigen diepste wezen tot uitdrukking komt, vertrouwt hij zichzelf niet. Want om zichzelf en zijn diepste geaardheid te vertrouwen, moet hij eerst deze -

makkelijk te herkennen. - aantrekkingskracht vertrouwen. Daarom is de mens, wanneer hij in zijn ideeën een scheiding maakt tussen de natuur en het goddelijk beginsel of tussen het vertrouwen in zijn eigen diepste aard en het spirituele, verwikkeld in de grootste dwaling die tot de grootste verwarring leidt. Want hoe zou de natuur, inclusief ‘s mensen eigen diepste aard, tegengesteld kunnen zijn aan het goddelijk evolutieplan? Alleen door deze strijd, deze tegenkracht, komen niveaus tot stand die niet te vertrouwen zijn en die het wantrouwen van mensen in zijn instinctieve zelf schijnen te rechtvaardigen. Alleen de moed deze lagen in zichzelf te onderzoeken en te ervaren, zal de waarheid van een onderliggende, geheel betrouwbare kern aan het licht brengen. Maar dit kan, zoals ik zei, alleen ervaren worden wanneer deze basale drang van de natuur, van de evolutie en van het scheppend beginsel begrepen wordt. Verstandelijk begrip is daarbij minder belangrijk dan intuïtief begrip, want alleen dat stelt iemand in staat om dit conflict op te lossen, al is het aanvankelijk dikwijls met behulp van verstandelijke begrippen.

Het is aan dit conflict te wijten dat de creatieve kracht niet vrij kan stromen, maar juist stagneert. Daardoor wordt de mens geblokkeerd in zijn deelname aan de natuurkrachten, waarmee hij wel met zijn totale wezen en lot overeenstemt. Ondanks dat tegenhouden en weerstaan, kan hij die aantrekkingskracht niet ontwijken. Hij wordt altijd gedreven tot contact met anderen. De angst voor zo’n contact brengt sommige mensen, in wie die angst erg groot is, tot een voorlopig terugtrekken. Zoals alles kan ook dit terugtrekken in vele gradaties bestaan. Het kan in iemands dagelijks leven en gedrag tot uitdrukking komen, maar het kan ook op een veel subtielere en niet zo makkelijk herkenbare manier aanwezig zijn. Hij maakt bijvoorbeeld uiterlijk wel contacten, maar is er innerlijk niet bij betrokken waardoor hij geïsoleerd en afgescheiden blijft. In welke mate dit ook voorkomt, op de lange duur kan het niet volgehouden worden: de geïsoleerdheid moet wel ondraaglijk worden, want niets wat het leven weerstreeft kan standhouden. Tenslotte is het zo dat het levensbeginsel uitdrukking is van de uiteindelijke werkelijkheid, terwijl de angst ervoor op illusie is gebaseerd. Illusie kan niet eindeloos in stand gehouden worden. De angst die er uit voortkomt en de illusoire middelen om het zelf te beschermen tegen denkbeeldig gevaar, kunnen alleen teniet gedaan worden wanneer dit diepe conflict begrepen en *erkend* wordt en wanneer iemand zichzelf eindelijk toestaat in harmonie te zijn met het scheppend beginsel.

Zoals ik zei, moet, ook wanneer de weerstand groot is, de kracht die drijft tot contact en versmelten met een ander blijven bestaan, want het is een

fundamenteel scheppingsfeit. Maar dan moet de tegenkracht, met zijn angst, wantrouwen en andere destructieve gevoelens die eruit ontstaan, *negatief contact* scheppen. Er is bij alle menselijke wezens, zelfs bij hen die betrekkelijk geïntegreerd en gezond zijn, enige tegenkracht. Wanneer dat niet zo was, zouden ze zich niet als menselijke wezens in juist deze vorm en staat van bewustzijn manifesteren. Maar laten we iemand nemen wiens tegenkracht betrekkelijk zwak is en wiens persoonlijkheid overwegend positief tegenover het leven en zijn eigen diepste instincten staat en die daardoor naar verhouding weinig in conflict is. Zijn ervaringen en contacten met anderen zullen verhoudingsgewijs gelukkig en onproblematisch zijn. In de zin van onze voorgaande lezing komt het genotprincipe op een heel gunstige manier tot uitdrukking, hetgeen wederkerigheid, echte liefde en opperst genot tot levende werkelijkheid maakt. Naarmate weerstand tegen de kosmische aantrekkingskracht blokkades en stremmingen schept en de kosmische stroom uit zijn natuurlijke bedding wordt gegooid, moet er negatief en pijnlijk contact uit voortkomen. In termen van die vorige lezing zal het genotprincipe gehecht zijn aan een negatieve situatie die uit ervaringen in de kindertijd voortkomt. Dit maakt vervulling onmogelijk, omdat het ervaren van genot altijd bedreigd wordt door de negativiteit die er aan vastzit. Zo wordt de mens een hulpeloos strootje tussen de twee krachten. Hij wordt gedreven tot pijnlijke contacten. In hem combineren zich de twee factoren die in twee richtingen trekken: 1) de kracht die hem naar contact toetrekt, 2) de angst voor contact die hem ervan wegtrekt. Het laatste brengt twee fundamenteel defensieve reacties voort: ofwel het verlangen om te kwetsen, ofwel het gevoel gekwetst te worden als onvermijdelijk bijproduct van contact. Aangezien het genotprincipe altijd in de levensstroom aanwezig blijft, hecht het zich dan aan de verwrongen vorm waarin het contact plaats vindt. De grootste kracht in het menselijk leven kan niet uitgeschakeld worden, maar waar hij misvormd wordt is het plezier negatief. Omdat contact pijn schijnt te doen, komt plezier in de een of andere vorm en in meer of mindere mate tot uiting in kwetsen of gekwetst worden. Het kan niet anders dan dat dit tot een van de vicieuze cirkels leidt. Hoe pijnlijker het genotprincipe zich in de kosmische kracht manifesteert, hoe groter de angst, het schuldgevoel, de schaamte en de spanning, zodat de weerstand groeit, het conflict toeneemt en de vicieuze cirkel doorgaat.

De evolutionaire opgave voor ieder bestaand en zich manifesterend bewustzijn is dan ook om dit bestaans- en scheppingsfeit diep te begrijpen en te ervaren en de negatieve manifestatie van contact en van het genotprincipe niet verkeerd te beoordelen. De mens moet verder gaan

dan dit en in een open zoekende houding naar zijn diepste natuur, deze als het ware een kans geven en de negatieve emoties die hij allereerst tegenkomt niet houden voor de laatste en de uiteindelijke werkelijkheid van zijn instinctieve leven. De laag waarin destructiviteit bestaat, blinde zelfgenoegzaamheid, oneerlijkheid, evenals beschamende gehechtheden van het genotprincipe aan negatieve situaties, is *niet* ‘s mensen diepste natuur Het is alleen maar een demonstratie of een gevolg van dit specifieke conflict, vrienden. Ik kan dit niet sterk genoeg benadrukken want als de mens zijn meest innerlijke natuur wantrouwt, moet hij wel het hele spirituele universum wantrouwen. Het een kan niet bestaan zonder het ander.

Er komt een moment op het Pad naar bevrijding waarop het probleem van twee kanten aangepakt moet worden: Alleen dan wanneer de mens de moed heeft en de eerlijkheid om onder ogen te zien wat hij niet leuk vindt in zichzelf kan hij ontdekken dat de werkelijke energie en substantie van deze houdingen en karaktertrekken in essentie constructief en vertrouwenwekkend is en dat door dit besef en door het diepe verlangen om het gestalte te geven het veranderd kan worden. Bijgevolg zullen de levensprocessen betrouwbaar worden en zul je er niet langer tegenin hoeven te gaan. Omgekeerd: als hij de mogelijkheid in beschouwing neemt dat het hele creatieve proces *in zichzelf* betrouwbaar kan zijn, dan zal hij de moed en de eerlijkheid ontwikkelen om zijn blokkades die de creatieve energie en de goddelijke substantie vervormen te boven te komen en hen omzetten in creativiteit.

Het is onmogelijk God, noch het leven, de schepping of de natuur te vertrouwen wanneer je je eigen diepste innerlijke instincten wantrouwt. Want waar komen deze instincten uit voort? Die instincten kunnen niet onderdrukt, noch ontkend, noch uitgeroeid worden en ze kunnen ook niet onder dwang opgezadeld worden met elementen die hen vreemd zijn en die ten onrechte voor de angstige ziel aangenamer schijnen te zijn. De enige manier om hier uit te komen, is te begrijpen dat deze diepste instincten op zich goed zijn als ze niet worden belemmerd. Ze maken deel uit van de meest goddelijke kracht en zijn niet in het minst tegengesteld of vijandig aan spirituele groei. Dit is een van de meest tragische dwalingen van de mensheid - tragisch omdat niets het evolutieplan zozeer vertraagt als deze misvatting. Die leeft ook bij mensen die in andere opzichten heel verlicht zijn en vol goede bedoelingen, maar die hun eigen angsten en fouten niet zien. Deze instincten zullen dragers van licht blijken te zijn wanneer ze niet verkeerd worden beoordeeld, bevochten of ontkend. En als ze niet

worden afgesplitst van hun goddelijke oorsprong in een kunstmatige dualiteit, die er van uitgaat dat deze instincten slecht zijn en die ze beschouwt als tegengesteld aan goddelijk of spiritueel leven. De mens kan dus alleen tot zichzelf komen wanneer hij dit begrijpt en daardoor ophoudt bang te zijn voor zichzelf, zijn instincten, zijn lichaam, zijn aard en dus voor de natuur zelf, en ze te bevechten. Dit is de grote strijd van de mensheid. Pas wanneer dit algemeen, door alle spirituele leiders begrepen wordt, zal de individuele mens in zijn strijd enorm geholpen worden. Het onbekend blijven ermee en het blind doorgaan in deze strijd, maakt de mens incapabel om zijn afgescheidenheid op te geven. Zo sluit hij zichzelf af van de voltooiing van zijn spirituele bestemming; hij verhindert zichzelf vrede te sluiten met zijn diepste, meest beschikbare, meest directe instincten, zoals die bestaan in de fysieke en emotionele lagen. Deze vrede tussen lichaam en ziel is het onvermijdelijke resultaat en de vrucht van zelfverwerkelijking. Het is een vergissing te geloven dat het lichaam in het grote integratieavontuur gewoon buiten beschouwing kan worden gelaten. Wanneer het lichaam wordt afgelegd zonder dat deze integratie heeft plaatsgevonden, dan is het een werk dat alsnog gedaan moet worden.

Hoe diep en algemeen dit conflict is zie je overduidelijk wanneer de dikwijls meest verlichte, ontwikkelde en in andere opzichten onbevooroordeelde mensen onrustig worden wanneer ze dit conflict in zichzelf tegenkomen. De diepe innerlijke angst die uit dit conflict voortkomt, brengt hen ertoe zich blind te maken voor wat er binnen in hen omgaat, ook al kun je niet zeggen dat zij er verder bekrompen en levenontkennende opvattingen op na houden. Steeds wanneer de mens dit conflict, zoals het zich naakt in de diepste schuilhoeken van de ziel voordoet, niet moedig onder ogen ziet, blijft hij enigermate geïsoleerd en verwikkeld in pijnlijke negativiteit en innerlijke gespletenheid. Dit duurt totdat zijn verdere ontwikkeling hem brengt tot het punt waarop hij niet meer bang is voor de grote stroom waarvan hij deel uitmaakt en die deel is van hem; die hem naar anderen toe leidt en de muur van afzondering en verdediging oplost. Dan ontdekt hij niet alleen dat hij zijn individualiteit niet verliest, maar juist het tegengestelde: *hij breidt die uit en wordt meer zichzelf.*

Nu wil ik graag een aspect van de menselijke persoonlijkheid bespreken dat betrekkelijk onbelangrijk schijnt in vergelijking met het onderwerp van deze lezing. Het lijkt niet meer dan een nogal oppervlakkig ‘psychologisch’ kantje. Toch heeft het diepe zin en houdt het er verband mee, wat ik hierna zal uitleggen. Dit aspect is *de houding tegenover*

frustratie. Deze houding kan, zoals altijd het geval is, gemakkelijk tot twee tegengestelde houdingen worden vervormd die beide even ongewenst en destructief zijn. Iedereen weet dat het onvermogen frustratie te verdragen de persoonlijkheid ernstig stoort en het karakter van het individu schaadt. Je doet er jezelf en anderen pijn mee als je niet met frustratie om kan gaan, als de trekken die dat onmogelijk maken - zoals hebzucht, egoïsme, blindheid en angst - de overhand hebben. Iemand die zogenaamd verlicht is, zal om deze valkuilen te vermijden, stellen dat berusting, martelaarschap en afzien van je verlangens nodig zijn om te komen tot de heel erg belangrijke houding van *innerlijke ontspanning*. Maar het is helemaal niet zo dat doordrammen, je onbuigzaam en eisend opstellen of daarentegen afzien van geluk, vervulling en bevrediging, de enige mogelijkheden zijn. Beide houdingen zijn uitersten die even verkeerd zijn, tot precies dezelfde resultaten leiden en uit hetzelfde onderliggende probleem stammen.

Het is duidelijk dat een verkeerde houding ten opzichte van frustratie schadelijk is en je relaties, je zelfrespect en je innerlijke vrede aantast. Los hiervan zal ik dit nu bespreken vanuit het gezichtspunt van het genotprincipe. Een baby die naar genot streeft is in zijn blindheid niet in staat frustratie te verdragen, omdat hij geen toekomstmogelijkheden kent. Wanneer hij niet tot volwassenheid uitgroeit blijft die houding in de psyche bestaan. Een merkwaardige tegenstrijdigheid is er het gevolg van: hoe minder frustratie er verdragen kan worden. hoe minder plezier er kan bestaan. Iemand die star vasthoudt, verliest het plezier waar hij naar streeft, ofwel omdat juist zijn gedram het verkrijgen ervan onmogelijk maakt of omdat, zelfs als hij succes heeft, zijn innerlijke staat het ervaren van plezier onmogelijk maakt. Hij kan dus niet winnen. Om plezier te ervaren is er een toestand van innerlijke ontspanning nodig, een flexibel klimaat, een houding die positief, aanvaardend is en ja zegt tegen het leven. Iemand die van binnen of naar buiten toe rebelleert omdat er geen onmiddellijke bevrediging is, is boos, afwijzend, negatief, gespannen en koppig. Dat zijn allemaal trekken die het levensprincipe en de genotstroom verijdelen. Het is een dwaling van de mens te menen dat *wat* hij wil belangrijker is en meer plezier geeft dan hoe zijn instelling is. Wanneer niet goed begrepen wordt hoe belangrijk het is frustratie te kunnen verdragen, maken martelaarschap, onthouding, berusting – of onder welke ‘spirituele’ vermomming dan ook, het verkrijgen van plezier onmogelijk. Er treedt dan een gevoel van hopeloosheid op en van verspilling. Je kan van genot onmogelijk zeggen dat het onbelangrijk is, want het is een bijproduct van de kosmische stroom. Maar doordrijven en starheid, die een houding van ‘doe of ik schiet’ laten zien, zijn net zo

fout. Pas wanneer iemand de ontspannen zielsbeweging leert kennen van ‘laat gaan’, van het jezelf toestaan niet op dit moment je zin te moeten hebben - zonder daarbij echter de vervulling als zodanig op te geven - alleen dan ontstaat het klimaat waarin de kosmische stroom zich voort kan zetten. Met andere woorden: iedereen moet uitreiken naar de innerlijke ervaring waarin hij voelt dat hij zich kan laten gaan en zich daarin kan ontspannen. Niet voor altijd afstand doen, maar *ontspannend genieten*, juist door de *kracht van het zachte loslaten***.** Deze woorden zullen duister of zelfs tegenstrijdig lijken wanneer je dit gevoel nooit hebt gehad. Maar degenen onder jullie die er soms een klein vermoeden van hebben, zullen de kracht en de realiteit van wat ik zeg kennen en er naar luisteren op een bewuste en weloverwogen manier.

Wanneer ik spreek over deze houding of zielsbeweging of over plezier, dan is het op alles van toepassing, op alle niveaus van bestaan. Het slaat op iedere kleine of grote wens, op elke vervulling waar je naar verlangt. Als je je innerlijk gespannen voelt en onwillig bent om ontspannen te raken door een wijze, positieve, constructieve kijk - redelijk, eerlijk en nederig - wetend dat volledige vervulling bestaat en je ernaar uitreikt, dan snijdt je jezelf nog meer af van het je goed voelen. Dikwijls is echter de verleiding groot om in deze gespannen toestand te blijven, want de woede en het zelfmedelijden schijnen een surrogaatvervulling te geven. Het vraagt van het ego de meest constructieve innerlijke krachtsinspanning om dit los te laten. Dikwijls is het maar iets heel kleins waarvoor je uit de weg gaat; ‘een heel klein inspanninkje’, dan gaat het vanzelf en wordt het ego gedragen door de innerlijke krachten die geactiveerd moeten worden om door te gaan. Als die spanning eenmaal losgelaten wordt, volgt vanuit die houding het genot. De flexibiliteit om te *ontspannen in wat is* - zelfs wanneer dat op dit moment niet is wat je wilt - moet je uiteindelijk brengen wat je wilt - in de eerste plaats door je een goed gevoel over jezelf te geven en door in harmonie te zijn met de kosmische zielsbeweging in je psyche. Later zal ook het ding wat je wilt naar je toekomen. Dat moet zo zijn want het is een natuurlijke gang van zaken volgens de wet van oorzaak en gevolg. Dit is het klimaat dat essentieel is om het innerlijk weten te bevestigen *dat alle vervulling voor je mogelijk is en dat het er ook daadwerkelijk voor je kán zijn door dit te weten*. Maar alleen als je dit weet in een sfeer van loslaten en niet doordrijven kan het ook werkelijk zo worden. Als je in een staat bent van ‘ik moet en ik zal het hebben’ kan het niet waar worden. Want de gespannenheid zelf is vijandig aan de vibratie die nodig is om je in harmonie te brengen met alle vervulling, zoals die al als een te verwezenlijken mogelijkheid bestaat.

Deze ideeën zijn niet makkelijk te vatten als je ze voor het eerst hoort. Je zult ze moeten bestuderen, niet alleen door erover na te denken maar wat nog essentiëler is: door te zien op wat voor manier jezelf van binnen gespannen bent omdat je je zin niet krijgt. Of misschien huldig je wel het andere uiterste, dat van berusting. Dat is alleen maar de keerzijde van dezelfde medaille. Wanneer je een van deze twee houdingen gewaar wordt, of beide, om en om, dan kun je verder komen door jezelf in je binnenste aan te spreken en uit te reiken naar de ervaring die ik beschreef: loslaten, ontspannen en genieten van de loslaatbeweging. Beetje bij beetje ruim je zo de blokkades op die je gespannen houden.

Het onderwerp frustratie heeft een directe link met wat ik daarvoor gezegd heb. Wanneer de mens de stroom blokkeert van het scheppend beginsel dat hem brengt tot het opperst genot van afgescheidenheid opgeven, *dan frustreert hij zichzelf op het belangrijkste niveau van zijn leven.* Als dat niet zo was, zou hij nooit bang hoeven zijn voor frustratie, onvervuldheid, leegte of tekort gedaan zijn door het leven. Aangezien de mens bang is voor de vervulling van de kosmische stroom en hem blokkeert, moet er onvermijdelijk tegelijkertijd angst voor onvervuldheid bestaan. *Niet in staat om frustratie te verdragen is een gevolg van angst voor niet-vervulling. En angst voor niet-vervulling bestaat precies in de mate dat iemand innerlijk tegen vervulling ingaat.* Het belang van deze verbanden is onmetelijk.

Dit slaat op alles in het menselijk leven. Natuurlijk is het in de eerste plaats en fundamenteel van toepassing op de grote opgaaf van kosmische eenwording met een andere mens, van het vertrouwen en volgen van je eigen diepe instinctieve aard en als gevolg daarvan het ervaren van de hoogste staat van geluk die er voor de mens is. Het is eveneens van toepassing op verstandelijke zaken, op dingen voor elkaar krijgen, op het gewone leven van alle dag. De dikwijls ervaren faalangst is een gevolg van angst voor succes. Succes schijnt vagelijk net zo wegvagend en gevaarlijk als welke vervulling of geluk ook. Angst voor de kleine vreugden is een uitdrukking van de angst voor het grote geluk dat volgt wanneer de mens niet langer bang is voor de instinctieve krachten. Als iemand vervulling vreest, blokkeert hij deze en maakt hem zo onmogelijk, zodat hij terecht bang is voor niet-vervulling. Als gevolg hiervan kan hij de leegte niet verdragen en vecht hij tegen iedere frustratie. Er keihard op blijven staan niet gefrustreerd te willen raken, drukt uit ‘Ik wil gelukkig zijn en me goed voelen, zonder mezelf toe te vertrouwen aan het universum zoals het in mij tot uitdrukking komt’. Dit is natuurlijk totaal onmogelijk. Frustratie zou geen probleem zijn indien

de kosmische stroom begrepen en geaccepteerd werd en wanneer iemands eigen innerlijke aard geen gevreesde kracht was die hij bevecht en weerstreeft. Probeer, vrienden, deze dingen te voelen in je eigen persoonlijke leven en werk ermee.
Zijn er nu nog vragen betreffende dit onderwerp, vrienden?"

VRAAG: Wat is die innerlijke drang waar u over spreekt? Ik begrijp het niet helemaal...

"Het is een kracht die je toetrekt naar een ander, naar expressie van je instinctieve krachten, naar een integratie van die instinctieve krachten met je bewuste geest en je ideeën en met je acceptatie van het leven, van jezelf en anderen."

VRAAG: U besprak dat de kosmische aantrekkingskracht in een bepaalde periode van iemands ontwikkeling negatief wordt. Kunt u dit wat verder uitleggen?

"Wanneer iemand tegen zijn kosmische drang naar eenwording ingaat en ertegen vecht, bestaan er conflicten. De oorspronkelijke drang blijft altijd de sterkste, omdat het een primaire, kosmische kracht is, terwijl het gevecht ertegen een opgelegde, secundaire en zwakkere kracht is, zodat de mens nog steeds naar contact wordt toegetrokken. Maar de tegenkracht in hem ontkent en negeert de primaire kracht, zodat ontkenning samengaat met de oorspronkelijke beweging. En zo is negatief contact het gevolg. Het contact zoals het plaats vindt, is een uitdrukking van de drang tot eenwording met anderen; de pijn die eruit voortkomt is een uitdrukking van de tegenkracht. Naarmate er angst voor de kosmische kracht en zijn bestemming bestaat, moet liefde - die alleen kan groeien in een klimaat dat vrij is van angst - afwezig zijn in het contact. De angst brengt verdedigingen, pijn en woede voort; deze spelen allemaal mee in het contact en gaan samen met het genotprincipe, zoals ik eerder besprak.

Dit komt tot uiting op ieder niveau van de persoonlijkheid. Negatief contact dat zich uit in het verlangen om te kwetsen, drukt zich in het dagelijks leven uit in kibbelarij, vijandigheid en agressie. Op seksueel niveau is zo iemand sadistisch. Negatief contact dat tot uitdrukking komt in gekwetst worden, drukt zich in het dagelijks leven uit in een geneigdheid zich te laten gebruiken. Zo iemand zal het altijd voor elkaar krijgen zichzelf in een nadelige positie te brengen; hij zal tot gedragspatronen gedreven worden die schadelijk voor hem zijn. Op seksueel niveau is zo

iemand masochistisch. Nu moet je natuurlijk begrijpen dat het nooit het een tegenover het ander is. Beide elementen zijn altijd in de persoonlijkheid aanwezig, maar slechts een ervan heeft misschien aan de oppervlakte de overhand. Iemand kan bijvoorbeeld, juist omdat hij zijn eigen wreedheid en neiging anderen pijn te doen vreest, dit omdraaien en tegen zichzelf richten. Hetzelfde is van toepassing op het andere uiterste. Aangezien dit alles plaats vindt op een blind, onbewust niveau, weet iemand niet wat hij doet, hij weet niet hoe hij ertoe gedreven wordt en is daardoor niet in staat het destructieve proces te stoppen.

Deze lezing is bedoeld om je duidelijk te maken dat de psychologische aspecten een veel diepere oorzaak hebben dan in de wereldlijke psychologie gewoonlijk wordt aangenomen. Deze diepere oorzaak is dit geweldige metafysische conflict in alle mensen. Wanneer dit wordt gezien en ervaren, is het veel makkelijker om de psychologische vervormingen die in dit leven lijken te zijn ontstaan, op te ruimen. Aan de andere kant moet je je realiseren dat iemand dit niet kan ervaren, dat hij de kosmische strijd zelfs niet vagelijk bewust kan worden tenzij hij een behoorlijk inzicht heeft in en besef heeft van zijn onbewuste.

Ik heb jullie een onderwerp gegeven waarmee je opnieuw, als je er voor kiest, een diepe ingang kunt vinden naar je eigen innerlijk. Gebruik het, onderzoek het, en wees niet bang voor je diepste zelf. Als de mens hiervoor wegvlucht, is dat des te tragischer omdat hij zichzelf zoveel onnodige vergissing en pijn berokkent. Niets anders kan ooit zoveel pijn teweeg brengen als wegvluchten voor jezelf. Je hebt niets te vrezen, helemaal niets. Kijk te allen tijde diep in jezelf, zonder je te verdedigen, zonder bezorgdheid en zonder angst, en hoe meer je in jezelf kijkt, des te beter zal je worden toegerust om met anderen contact te maken. Hoe meer je van jezelf wegvlucht, des te oppervlakkiger, problematischer of onbevredigender zo'n contact moet zijn.
Wees in vrede, vrienden, wees gezegend, wees in God."

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1967
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.) onder de titel: 'Cosmic Pull toward Evolution'.
Vertaling door Edda Bussemaker-Reijers in 1987;herzien in 1999 door Marga Croon.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009